

Wet natuurbescherming

Sessie gebiedsbescherming

Regiobijeenkomsten sept./okt. 2016

Marieke Kaajan

Inleiding

1. Vergunningplicht bij Natura 2000-gebieden;
2. Uitzonderingen op de vergunningplicht;
3. Praktisch: besluitvormingsproces, verantwoordelijkheden aanvrager en rol gemeente.

1. Gebiedsbescherming

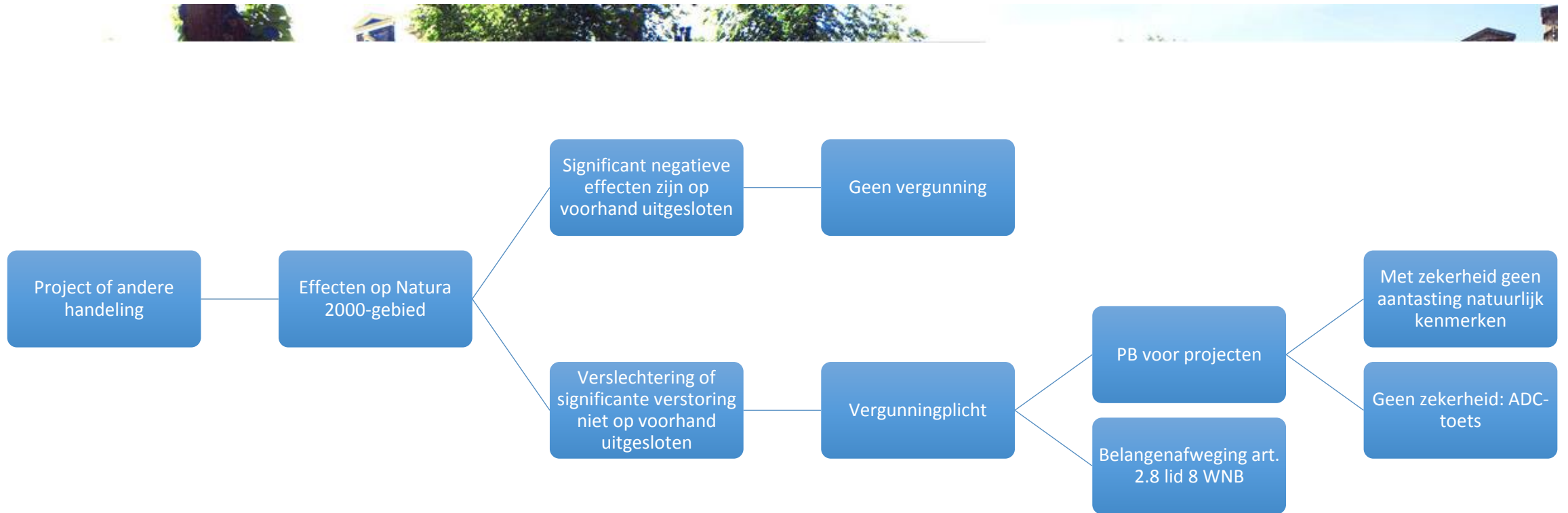

Hoofdstuk 2 Wnb; relevante bepalingen bij vraag naar vergunningplicht:

- Art. 2.7 (drempel vergunningplicht projecten en andere handelingen);
- Art. 2.8 (materiële criteria bij vergunningverlening);
- Art. 2.9 (uitzonderingen vergunningplicht);
- Art. 5.13 Besluit omgevingsrecht (ontwerp): aanhaakverplichting
- Art. 5.6 Besluit omgevingsrecht (ontwerp): nadere regels voor beoordeling van aanvraag bij aanhaken en voorschriften die aan omgevingsvergunning kunnen worden verbonden;
- Art. 8.1 Regeling omgevingsrecht (ontwerp): nadere eisen aan aanvraag bij aanhaken;

Regeling vvgb in art. 6.10a Bor (ontwerp)

1. Overzicht vergunningplicht

1. Drempel vergunningplicht

Drempel voor vergunningplicht:

1. Project / andere handeling;
2. Verslechtering of significante verstoring niet op voorhand uitgesloten;

→ Dan natuurvergunning nodig, tenzij een wettelijke uitzondering geldt

1. Project of andere handeling?

Project/Andere handeling:

- Geen definities van deze begrippen in WNB of HRL;
- Alles wat geen project is, is een andere handeling. Opknippen niet toegestaan;
- ABRvS (en HvJ EU) sluit aan bij definitie/omschrijving project in de MER-Richtlijn, dus:
 - Categorieën van projecten zoals genoemd in de bijlagen bij de MER-richtlijn;
 - Bouwwerken en andere werken (waaronder ingrepen) die de materiële toestand van een plaats veranderen;
 - Vb: geen project: vliegen boven en landen in een Natura 2000-gebied (zonder werkzaamheden in dit gebied); verlenging exploitatie luchthaven; gebruik strand voor excursies.

1. Materiële toets

Verslechtering of significante verstoring niet op voorhand uitgesloten

- Wanneer op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat dergelijke effecten optreden;
- Dan een vergunning nodig;
- Dan verschil tussen project en andere handeling relevant (andere toetsingscriteria).
- NB: voor de signaleringsrol maakt het verschil tussen project en andere handeling niet uit!

2. Uitzonderingen op vergunningplicht

Uitzonderingen op vergunningplicht:

- Handelen conform beheerplan;
- Handelen conform een vastgesteld programma (zoals het PAS);
- In geval van bestaand gebruik;
- Bij door PS bij verordening aangewezen categorieën van gevallen;
- In bij AMvB aangewezen gevallen (art. 3a Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998: weiden van vee en bemesten van gronden = vergunningvrij; zie art. 2.9 ontwerp-Regeling natuurbescherming);

2. Uitzonderingen op vergunningplicht

- Uitzondering vergunningplicht voor bestaand gebruik levert wellicht in de praktijk de meeste discussie op:
- Bestaand gebruik = andere handelingen die op de referentiedatum bekend waren of redelijkerwijs bekend hadden kunnen zijn bij bestuursorgaan dat bevoegd is voor de verlening van de vergunning en sedertdien niet of niet in betekenende mate zijn gewijzigd;
- Referentiedatum is 31 maart 2010;
- Maar.. ABRvS kijkt bij de toets naar de uitzondering op de vergunningplicht ook naar vergund gebruik op het moment dat gebiedsbeschermingsregime van de HRL in werking is getreden (de Europeesrechtelijke referentiedatum)

2. Uitzonderingen op vergunningplicht

Europeesrechtelijke referentiedata:

- 10 juni 1994 voor VRL-gebieden aangewezen op of vóór deze datum;
- Datum aanwijzing VRL-gebieden, aangewezen na 10 juni 1994;
- HRL-gebieden: datum van plaatsing van deze gebieden op de lijst van communautair belang (7 december 2004);

Relevant:

- Wat was vergund op de referentiedatum;
- In hoeverre is deze vergunning nadien beperkt?

2. Rol mitigerende maatregelen?

- Let bij de vraag naar een eventuele vergunningplicht op mitigerende maatregelen!
 - Maatregelen die onlosmakelijk verbonden zijn met een project / andere handelingen;
 - Ter voorkoming of beperking van het (mogelijke) effect van het project of andere handeling.
- Het positieve effect van deze maatregelen mag **niet** bij de vraag naar een eventuele vergunningplicht worden betrokken (maar pas bij het besluit op een aanvraag om een vergunning);
- Rol van mitigerende maatregelen bij signaleringsrol dus **nihil**.

2. Vergunningplicht PAS

Vergunningplicht en PAS:

- Geen vergunningplicht voor projecten en andere handelingen met een (maximale) stikstofdepositie tot max 1 mol N/ha/jaar (mits de grenswaarde niet van rechtswege is verlaagd);
- Eventueel een meldplicht voor projecten en andere handelingen tussen 0,05 mol N/ha/jaar en de geldende grenswaarde (waarvoor zogeheten “depositieruimte voor grenswaarden” beschikbaar is gesteld);
- Toename stikstofdepositie boven geldende grenswaarde: vergunningplicht en dan ontwikkelingsruimte nodig.
- Omvang stikstofdepositie moet worden vastgesteld aan de hand van het rekenmodel AERIUS Calculator.

2. PAS: ontwikkelingsruimte

Bij project/andere handeling waarvoor ontwikkelingsruimte nodig is:

- Zal het vvgb-orgaan (in geval van aanhaken) moeten aangeven of en in welke mate ontwikkelingsruimte kan worden toegekend (art. 6.10a (ontwerp) Bor);
- Wordt de ontwikkelingsruimte daadwerkelijk toebedeeld met de omgevingsvergunning voor natuur;
- Indien nog andere effecten op Natura 2000-gebieden optreden: dan is hiervoor ook een natuurtoestemming (al dan niet via aanhaken) nodig.

2. PAS: depositieruimte grenswaarden

Bij project/andere handeling waarvoor depositieruimte voor grenswaarden kan worden benut:

- Geen vergunningplicht;
- Meldplicht voor Wm-inrichting voor landbouw, industrie en gebruik gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden;
- Meldplicht geldt voor initiatiefnemer bij GS of EZ;
- Automatische melding indien ook een (gewone) omgevingsvergunning wordt aangevraagd, dan dus bij B&W;
- Degene bij wie de melding wordt gedaan, moet deze “terstond na ontvangst” registreren in AERIUS.

3. Praktijk

- Besluitvormingsprocedure;
- Rol en verplichtingen aanvrager;
- Rol en verplichtingen gemeente.

3. Procedures

- Bij aanhaken: Uitgebreide procedure Wabo van toepassing (art. 3.10 lid 1 sub e Wabo). Bij gewone natuurtoestemming beslistermijn 13 wkn;
- Geen vergunning van rechtswege;
- Aan vergunning kunnen voorschriften/beperkingen worden verbonden (o.a. beperking geldigheidsduur);
- Handhaving bij aanhaken bevoegd gezag omgevingsvergunning = bevoegd gezag tot handhaving m.b.t. natuurtoestemmingen;
- Vvgb-orgaan kan verzoeken om handhaving en intrekking van de aanhakende natuurtoestemming.

3. Procedures

- Zie: routeplanner beschermde natuur binnen Wabo-procedure:
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner>

3. Verantwoordelijkheden aanvrager

- Aanvraag omgevingsvergunning moet voldoende informatie bevatten over gevolgen van aangevraagde activiteiten voor Natura 2000-gebieden en relevante soorten;
 - Art. 8.1 en 8.2 Regeling omgevingsrecht (ontwerp);
 - Art. 5.13 (ontwerp-)Besluit omgevingsrecht regelt de aanhaakverplichting
 - Art. 6.10a (ontwerp-)Besluit omgevingsrecht regelt de vvgb

3. Verantwoordelijkheden Wabo- bestuursorgaan (1)

- Aanvraag "gewone" omgevingsvergunning toetsen op volledigheid en anders om aanvulling van de aanvraag verzoeken als er een aanhaakverplichting geldt;
- Mogelijkheid om aanvraag niet in behandeling te nemen indien gegevens niet volledig zijn en aanhaken nodig is;
 - Maar: hoe dit zelf goed te beoordelen?
 - Overleg met vvgb-orgaan een optie?
- Vervolgens aanvragen vvgb, of zelf besluit nemen dat vvgb niet nodig is?
 - Mogelijkheid of noodzaak tot afstemming met vvgb-orgaan?
 - Je kunt niet zelf vvgb weigeren (ABRvS 6 april 2016, ECLI:NL:RVS:2016:921)

3. Verantwoordelijkheden Wabo- bestuursorgaan (2)

- Als natuurtoestemming ten onrechte niet is aangehaakt, kan dit leiden tot vernietiging van de omgevingsvergunning;
- Als omgevingsvergunning desondanks onherroepelijk wordt, bestaat er dan nog een grond voor handhaving?
- En wie is dan bevoegd gezag tot handhaving?

3. Het “spel” tussen aanvrager en bevoegd gezag

- Wat kan van aanvrager verlangd worden in het kader van de gegevensverstrekking bij de aanvraag?
- Spanningsveld tussen onzekerheid over effecten vooraf en overleggen gegevens waaruit blijkt dat natuurtoestemming toch niet nodig is;
- Hoe zou gemeente dit proces kunnen faciliteren?
 - Eigen inventarisaties (“soortendatabases”) waarmee aanwezigheid van bepaalde soorten kan worden uitgesloten;
 - Eigen kennis over gebieden?
 - Gedeelde verantwoordelijkheid? Of service voor de aanvrager?

3. Kennisdeling / faciliteren aanvrager

- Effectenindicator gebieden:
(<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx?subj=effectenmatrix>)
- Effectenindicator soorten (dit jaar verschijnt een update):
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorsoorten.aspx?subj=soorten>
- Maatregelenindicator soorten:
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatormaatregelen.aspx?subj=soorten>;
- Soortendatabase: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/soorten>

VRAGEN?

Marieke Kaajan
06-504 310 52

Marieke.kaajan@envir-advocaten.com

